

STŘEDOČESKÁ
VĚDECKÁ
KNIHOVNA
V KLADNĚ

Středočeská vědecká knihovna v Kladně ■ příspěvková organizace

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2016

Hlavní události roku 2016

- Nově jsme pro vás vybavili tzv. malou studovnu, kam jsme zakoupili další křesílka a nové stoly pod počítače a upravili ji tak do konečné podoby.
- Velká studovna byla taktéž vybavena novými stoly a židlemi, což byl jeden z kroků k její plánované kompletní rekonstrukci, která by měla proběhnout v roce 2017.
- Velký úspěch slavila přednáška profesora Martina Hliského věnovaná jubileu 400 let od smrti Williama Shakespeara.
- Den Středočeského kraje na téma *Knihovna trampská* měl rekordní návštěvnost 400 účastníků a hostů.
- Na počátku roku jsme zavedli nové čtenářské průkazy s RFID čipem a na konci roku rozšířili funkce elektronického katalogu o možnost plateb online.

Zajímavosti

- Nejčastěji půjčovaným titulem roku 2016 se stala kniha *Dívka ve vlaku* spisovatelky Pauly Hawkins.
- Měsíčník pro odbornou knihovnickou veřejnost *Čtenář*, vydávaný naší knihovnou, vstoupil již do 68. ročníku.
- Na nákup dokumentů a informačních zdrojů bylo z rozpočtu použito 2,8 mil. Kč, z toho na nákup knih téměř 2,3 mil. Kč.
- V rámci rozvozu knih do malých knihoven a metodické práce našich knihovníků bylo v kladenském regionu najeto 7 988 km.
- Do fondu jsme pro vás pořídili více než 11 tisíc nových knih, přes 3,5 tisíce titulů periodických publikací a asi 1 300 dalších dokumentů (CD, zvukových knih aj.).

- V průměru naši knihovnu denně navštíví 500 uživatelů a uskutečníme na 900 výpůjček.
- V červnu se v knihovně konala již druhá svatba.

Nejpůjčovanější tituly odborné literatury za rok 2016

Nejpůjčovanější tituly beletrie za rok 2016

Co jsme udělali pro naše uživatele?

Kromě výše uvedených hlavních událostí roku 2016 jsme v květnu zahájili půjčování e-knih od dalšího distributora, od společnosti Fraus Media provozující portál Flexibooks. Během roku byl s přispěním dotace Ministerstva kultury z programu VISK 8B realizován projekt dalšího rozvoje knihovního systému ARL, jehož výsledkem byla již zmíněná možnost online plateb prostřednictvím elektronického katalogu a s využitím platební brány GoPay.

Úspěšně proběhly pravidelné lekce pro školy a výrazný nárůst návštěvníků zaznamenaly kulturní akce. Přispěla k tomu zejména jejich pestrá nabídka během Března – měsíce čtenářů a v Týdnu knihoven.

Důležité pro budoucí vývoj knihovny bylo pokračování v přípravách na realizaci projektového záměru *Centrální depozitář – zajištění efektivní ochrany, správy a zpřístupnění knihovního fondu Středočeské vědecké knihovny v Kladně, p. o.* Přes řadu obtíží se podařilo postoupit dál směrem k jeho uskutečnění. Byl zakoupen pozemek o rozloze 2005 m² v bezprostřední blízkosti knihovny a po jeho získání bylo vypsáno výběrové řízení na zpracovatele projektové dokumentace. Po uzavření smlouvy s vybranou firmou, společností Kania z Ostravy, bylo zahájeno zpracování architektonické studie a provádění hydrogeologických a dalších průzkumů, tedy první fáze projektové přípravy.

Knihovnické a informační služby v číslech

Využívání knihovních a informačních služeb	
Ukazatel	Stav k 31. 12. 2016
Počet registrovaných uživatelů	5 227
z toho: z Kladna (město)	2 460
ze Středočeského kraje (mimo Kladno)	1 996
ostatní	771
z toho: do 15 let	53
studenti středních a vyšších odborných škol	590
studenti vysokých škol	804
důchodci	542
ostatní	32 383
Počet návštěvníků	130 923
z toho: půjčovna literatury a hudební oddělení	116 344
studovna	5 786
informační služby a registrace	3 727
internet	2 579
vzdělávací akce	891
kulturní akce a vernisáže výstav	1 596

Počet výpůjček	259 645
z toho: absenčních	249 039
prezenčních	10 016
e-knih	590
Počet rezervací	18 214
z toho: realizované	12 941
Meziknihovní výpůjční služby	31 459
z toho: jiným knihovnám	31 424
z jiných knihoven	35
Poskytnuté informace	3 416
Počet ústně poskytnutých informací	2 714
Počet písemně zpracovaných informací	702
z toho: rešerší	43

Knihovní fond SVK

Druh dokumentu	Stav 2015	Přírůstek	Úbytek	Stav 2016
Knihy	561 759	11 190	4 645	568 304
Naučná pro dospělé	333 879	7 364	1 033	340 210
Krásná pro dospělé	155 123	2 784	3 415	154 492
Celkem pro dospělé	489 002	10 148	4 448	494 702
Naučná pro děti	24 711	189	8	24 892
Krásná pro děti	48 046	853	189	48 710
Celkem pro děti	72 757	1 042	197	73 602
Mapy	7 621	53	1	7 673
Knihy + mapy	569 380	11 243	4 646	575 977
Speciální dokumenty:				
Normy	27 671	2	13	27 660
Hudebniny	8 046	40	1	8 085
Deskové hry 3D	21	19	0	40
Gramofonové desky	2 602	1	0	2 603
CD	16 432	728	0	17 160
Kazety	3 943	0	0	3 943
Zvukové knihy (MP3+kazety)	4 190	470	0	4 660
Video+DVD video	735	0	0	735
Elektronický zdroj+DVD-ROM	966	39	0	1 005
Grafika	1	5	0	6
El. čtečky	2	0	0	2
Celkem speciální	64 609	1 304	14	65 899
Celkem fond neperiodických publikací	633 989	12 547	4 660	641 876
Seriály	61 590	10 608	53	72 145
Celkem fond	695 579	23 155	4 713	714 021

Na nákup dokumentů do fondu SVK (včetně seriálů, hudebních dokumentů a elektronických zdrojů) byla z letošního rozpočtu přidělena částka 2 863 000 Kč.

Na nákup neperiodických dokumentů byla z letošního rozpočtu přidělena částka 2 400 000 Kč, z toho bylo vyčerpáno 2 314 961 Kč (bez poštovného 2 290 978 Kč). Při nákupu knih bylo dosaženo průměrné slevy 23,5 %. Průměrná cena knihy činila 310 Kč. Průměrná cena knihy po slevě byla 237 Kč. Nákup představoval 85,7 % celkového přírůstku neperiodických dokumentů za rok 2016.

Přístup k elektronickým informačním zdrojům

V současné době nabízíme registrovaným uživatelům přístup zdarma do databází **EBSCOhost** (multioborové databáze zaměřené na humanitní a společenské vědy, ekonomiku, obchod, životní prostředí a další obory: plné texty článků a abstrakty, knihy, zprávy a sborníky z konferencí a další dokumenty), **LibraryPressDisplay** (3000 titulů denního tisku ze 100 zemí v 60 jazycích), **Naxos Music Library** (hudební databáze, která obsahuje více než 1 mil. streamovaných skladeb, vážnou hudbu, jazz, folk a word music), Codexis (evropský právní informační systém určený zejména advokátům), Anopress (databáze českých médií), ČSN online (plné texty platných a některých neplatných českých technických norem).

Regionální bibliografie a faktografie

Oddělení pokračovalo v excerpci seriálů a tvorbě článkové bibliografie. Celkem bylo excerpováno 255 titulů, z toho 18 titulů odborných seriálů s celostátní působností. 2 579 záznamů ze 45 titulů bylo zasláno do databáze ANL spravované Národní knihovnou ČR.

Oddělení se opět podílelo na realizaci projektu *Obohacení záznamů článků zobrazených v ANL o vybraná jmenná a věcná metadata*, na který byla získána dotace z programu Ministerstva kultury ČR VISK 9/I. Do databáze ANL bylo zasláno 1001 záznamů článků ze 7 titulů vybraných koordinátorem.

Pokračovalo doplňování a aktualizace databáze osobností, památek a místopisu Středočeského kraje. Všechny databáze zpracovávané oddělením regionální bibliografie a faktografie jsou společně s elektronickým katalogem knihovního fondu dostupné volně na internetu (www.svkkk.cz – katalog a databáze).

Publikace regionálních autorů, které jste si u nás mohli nejen vypůjčit, ale i koupit

Péče o fond knihovny

Na začátku roku pokračovaly přesuny fondu, které navázaly na stěhovací práce v roce 2015. V únoru byl upraven volný výběr literatury pro děti. Změna umožňuje lépe hledat ve volném výběru naučnou literaturu pro věkovou kategorii nad 8 let, o kterou mají čtenáři zájem.

V roce 2016 bylo vyřazeno celkem 4 713 dokumentů. Z toho bylo 1 328 dokumentů vyřazeno z důvodu poškození. Zbývajících 3 385 dokumentů bylo vyřazeno jako multiplikáty, které byly nabídnuty dalším knihovnám.

Opravy v knihařské dílně

Ambulantní oprava knih, úprava boxů a výroba obálek z archivní lepenky			
Vazba		Boxy a obálky	
pevná celoplátěná	370	úprava boxů	75
brožovaná	391	výroba obálek z archivní lepenky	21
CELKEM	761	CELKEM	96

Práce v knihařské dílně

Kulturní akce v knihovně

V uplynulém roce se knihovna tradičně zapojila do akcí Březen – měsíc čtenářů, Týden knihoven a Den Středočeského kraje. Ten se uskutečnil již po jedenácté, tentokrát s podtitulem *Knihovna trampská*. Nadále jsme pořádali pravidelné akce jako přednášky, besedy, autorská čtení a výstavy.

Nejvyšší účast zaznamenaly tyto akce:

- Den Středočeského kraje / 400 návštěvníků
- Martin Hilský: Shakespeare a jeho doba / 90 účastníků
- Marta Kottová: Přežila jsem Osvětim / 105 účastníků

Úspěšná byla vernisáž kladenského fotografa a spisovatele Ludka Švorce, která otevřela výstavu s názvem *Luděk Švorc: Ohlédnutí* realizovanou k 70. narozeninám autora. Velký zájem byl i o knižní bazar, který jsme pořádali již podruhé, nebo o přednášku *Síla přítomnosti*, kterou jsme pořádali ve spolupráci s kladenským spolkem zenových buddhistů Sótó zen. Připravena byla i přednáška k výročí 700 let od narození vladaře Karla IV. s názvem *Křesťan Karel IV. a zbožnost karlovských Čech*.

Profesor Martin Hilský během přednášky Shakespeare a jeho doba

Den Středočeského kraje – zaměstnanci knihovny v roli trampů

Slavnostní zahájení výstavy Ludka Švorce a křest jeho knihy Pohádky od řeky Berounky

Krajské knihovnické centrum SVK v Kladně

Na výkonu regionálních funkcí, které zahrnují metodickou pomoc, vzdělávání a poskytování knih z výměnného fondu menším knihovnám ve Středočeském kraji, se spolu s Krajským knihovnickým centrem podílely 4 pověřené knihovny – Městská knihovna Benešov, Městská knihovna Kutná Hora, Knihovna města Mladá Boleslav a Knihovna Jana Drdy Příbram. Na tuto činnost byla z rozpočtu Středočeského kraje poskytnuta dotace ve výši 10 729 599 Kč.

Výměnný fond Středočeského kraje				
Region	Stav 2015	Přírůstek	Úbytek	Stav 2016
Benešov	29 773	1734	5	31 502
Kladno	49 012	3658	29	52 641
Kutná Hora	46 353	3055	32	49 376
Mladá Boleslav	42 477	2438	415	44 500
Příbram	35 211	2408	74	37 545
Celkem	202 826	13293	555	215564

Během roku se pro knihovníky ze Středočeského kraje uskutečnilo 33 přednášek a seminářů, mezi nimi například přednášky o současné americké a ruské literatuře, o literatuře pro děti a mládež, o public relations v malých knihovnách či timemanagementu. Proběhlo 18 různých kurzů z oblasti počítačových dovedností a znalostí a uskutečnil se kurz knihovnického minima.

V říjnu byly vyhlášeny výsledky již pátého ročníku soutěže o nejlepší knihovníky z neprofesionálních knihoven **Středočeský Kramerius**. Ocenění byli paní Lucie Hašková z Obecní knihovny Hradištko, paní Jitka Šachlová z Obecní knihovny Čestlice, paní Marie Lebdušková z Obecní knihovny Křinec, za kterou přebíral ocenění její syn, paní Pavlína Pacholíková z Místní lidové knihovny Plchov a pan Josef Wolf z Obecní knihovny Sojovice.

Vyhlášení cen Středočeský Kramerius 2016

Metodická práce v kladenském regionu

V roce 2016 jsme zaměřili metodickou pozornost směrem k profesionálním knihovnám ve Stochově, v Rudné, Unhošti, Černošicích a Buštěhradě. Jedná se o knihovny, se kterými jsme navázali častější kontakt a připravujeme si tak prostředí k užší spolupráci, která nepochybně povede k dalšímu zkvalitnění činnosti těchto knihoven.

V roce 2016 bylo do knihoven regionu dodáno 834 souborů s 50 593 svazky. Celkem bylo obslouženo 164 knihoven, a to většinou vícekrát.

V první polovině roku jsme vyvolali několikrát jednání se zastupiteli obcí (např. Lužná, Svojetín, Roztoky u Křivokláta, Braškov, Řisuty, Ruda, Rynholec, Tachlovice ad.), kde jsme cíleně konzultovali zlepšení podmínek. Řada knihoven tak nasměrovala svoji činnost k moderní knihovně 21. století. Druhá polovina roku patřila i přípravě prostředí k realizaci stěžejního projektu RF regionu Kladno, tj. zavádění zkušebního provozu knihovnického systému pro obecní knihovny v našem regionu, které nemají vlastní systém.

Podzimní setkání knihovníků v Městské knihovně Poděbrady

Spolupráce s knihovnami a dalšími institucemi

V rámci spolupráce s partnerskou knihovnou v polském Opole zajistila SVK v Kladně zapůjčení putovní výstavy *Antonín Dvořák – život a dílo*, kterou poskytl Památník Antonína Dvořáka ve Vysoké u Příbrami, a zástupci knihovny se zúčastnili zahájení výstavy v Opole. V říjnu navštívili SVK v Kladně kolegové ze Zemské knihovny Porýní-Falc v Koblenzi a v Malé galerii knihovny připravili výstavu *Obraz zahrady – umělecké zobrazení historických zahrad a krajiny ve Středním Porýní*.

Dvě naše pracovnice se zúčastnily studijní cesty pořádané Sdružením knihoven ČR do Polska, kde navštívily knihovnu v Černém Boru, čtyři knihovny ve Vratislavi, dvě knihovny v Krakově

a knihovnu v Osvětimi. Dne 1. června se uskutečnila exkurze všech zaměstnanců do Městské knihovny Louny.

Pracovníci knihovny se podíleli na činnosti Sdružení knihoven ČR a jeho odborných sekcí, zúčastnili se celostátní konference Knihovny současnosti, kde byli garanty úspěšného bloku přednášek *Knihovna jako bezpečný veřejný prostor*. Knihovna se spolu s Maticí českou, Knihovnou Národního muzea a dalšími institucemi podílela na přípravě kolokvia *Literární paměť ve středních Čechách*, při němž měla možnost prezentovat svůj systém regionálních informací.

V říjnu 2016 byl v Moravské zemské knihovně oficiálně zpřístupněn pro veřejnost portál Knihovny.cz, do něhož je zapojen také náš elektronický katalog. Abychom se do projektu Centrálního portálu knihoven, jak se také nazývá, mohli plnohodnotně připojit, byl v knihovním systému ARL zprovozněn protokol NCIP, který umožňuje sdílet některé služby katalogu, a protokolu OAI-PMH zajišťující pravidelné předávání katalogizačních záznamů. Tento protokol byl také využit pro předávání záznamů do Souborného katalogu ČR.

Digitalizační pracoviště Středočeského kraje

Digitalizační pracoviště bylo využíváno pro vlastní potřebu knihovny, současně sloužilo dalším zájemcům o digitalizaci dokumentů kulturní hodnoty a se vztahem k Středočeskému kraji. Proces digitalizace zahrnoval skenování v ručním knižním skeneru, úpravy obrazů v programu Photoshop a vytvoření PSP balíčku, obsahujícího kromě digitální kopie dokumentu také potřebná metadata. PSP balíčky dokumentů z fondu SVK byly následně zpřístupňovány v digitální knihovně Kramerius.

Celkem bylo zpracováno 21 731 stran, což představovalo digitalizaci 69 monografií z fondu knihovny, 24 kronik a zápisů středočeských obcí a spolků, 7 fotoalb, 360 kreseb a maleb ze sbírky Galerie Středočeského kraje a další dokumenty.

Finance a hospodaření

Zřizovatel, Středočeský kraj, schválil příspěvek na provoz pro rok 2016 ve výši 28 600 tis. Kč, z toho závazné ukazatele činily:

- osobní náklady 20 886 tis. Kč
- odpisový plán 1 587 tis. Kč

V průběhu roku byly závazné ukazatele navýšeny o dotace od zřizovatele a Ministerstva kultury ČR a dosáhly těchto částek:

- příspěvek na provoz 35 403 tis. Kč
- osobní náklady 24 792 tis. Kč
- odpisový plán 1 723 tis. Kč

Mezi nejvyšší položku, která byla čerpána z rozpočtu, patřily tradičně osobní náklady, které činily téměř 2/3 celkových nákladů. Průměrný plat dosáhl 22 643 Kč. Průměrný přepočtený počet zaměstnanců byl 65. Průměrný fyzický počet zaměstnanců byl 71.

Zlepšený výsledek hospodaření za rok 2016 činil 376 tis. Kč. Důvodem úspor bylo získání několika dotací, které ušetřily provozní náklady (dotace na protipožární nátěr krovů, dotace na část nákladů na vydávání časopisu *Čtenář* aj.). Úspora vznikla též nerealizovaným zatemněním studovny a nákupem projektoru. V neposlední řadě pak nebyl dočerpán limit na nákup dokumentů.

K významným událostem patřilo zakoupení pozemku do majetku SVK (zřizovatelem byla schválena tato výjimka) na stavbu centrálního depozitáře. Na nákup pozemku, zpracování projektové dokumentace a další přípravné práce obdržela SVK na základě smlouvy o zápůjčce a smlouvy darovací od zřizovatele 12,1 mil. Kč.

Přehled dotací a darů

Program	Název projektu či akce	Částka
Ministerstvo kultury ČR		
VISK 2	Vzdělávání pracovníků knihoven Středočeského kraje v oblasti ICT	32 tis. Kč
VISK 8/B	Online platby v automatizovaném knihovnickém systému ARL	390 tis. Kč
VISK 9	Doplňování vybraných záznamů článků do báze ANL	38 tis. Kč
K 21	Příspěvek na nákup zvukových knih pro nevidomé a slabozraké	12 tis. Kč
K 21	Příspěvek na vydávání časopisu Čtenář: měsíčník pro knihovny	250 tis. Kč
Středočeský kraj		
Rozvojové projekty	Protipožární nátěr krovů historické budovy	168 tis. Kč
Dotace	Zajištění výkonu regionálních funkcí – nákup výměnného fondu	2630 tis. Kč
Dotace	Zajištění výkonu regionálních funkcí – krajská funkce	2002 tis. Kč
Dotace	Zajištění výkonu regionálních funkcí – region Kladno	1318 tis. Kč

Kulturní komise Města Kladna		
	Cyklus autorských čtení, beseda přednášek	12 tis. Kč
Dary věcné a finanční od právnických osob		
	Den Středočeského kraje	13 tis. Kč

Přehled nákladů a výnosů

Ukazatel	Skutečnost v tis. Kč k 31. 12. 2016
Náklady PO - účtová třída 5 celkem	38 674,00
z toho: Spotřeba materiálu (číslo účtu 501, 558)	5 697,00
Spotřeba energie (číslo účtu 502)	1 240,00
Aktivace oběžného majetku (-507)	0
Opravy a udržování (číslo účtu 511)	827,00
Cestovné (číslo účtu 512)	151,00
Náklady na reprezentaci (číslo účtu 513)	24,00
Ostatní služby (číslo účtu 518)	3 103,00
Mzdové náklady (číslo účtu 521)	18 386,00
v tom: platy zaměstnanců	17 663,00
ostatní osobní náklady	723,00
Zákonné sociální pojištění (číslo účtu 524)	6 091,00
Jiné zákonné pojištění (číslo účtu 525)	50,00
Zákonné sociální náklady (číslo účtu 527)	544,00
Daně a poplatky (součet účtů číslo 531, 532 a 538)	55,00
Jiné ostatní náklady (číslo účtu 549, 563)	98,00
Odpisy dlouhodobého majetku (číslo účtu 551)	1 723,00
Náklady z dlouhodobého drobného majetku (558)	685,00
Výnosy z činnosti PO - účtová třída 6 celkem	39 050,00
Tržby z prodeje služeb (číslo účtu 602)	1 494,00
Čerpání fondů (číslo účtu 648)	10,00
Jiné ostatní výnosy (číslo účtu 649, 6xx)	1 785,00
Provozní dotace (číslo účtu 672) celkem	35 761,00
Hospodářský výsledek před zdaněním (ř.17-1)	376,00

Výroční zpráva za rok 2016

Z podkladů vedoucích odborů sestavili Petra Rašková a Jiří Mika

Fotografie archiv SVK v Kladně

Středočeská vědecká knihovna v Kladně, příspěvková organizace

Kladno, 2017